

แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองปี ๒๕๖๕

(๑ สื่อสาร : ๕ ป้องกัน : ๓ เผชญเหตุ)

● ๑ สื่อสาร

๑. เพิ่มประสิทธิภพการรับรู้ และแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า

● ๕ ป้องกัน

๑. จัดทำแผนแก้ไขปัญหไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองบรรจในแผน ปภ.จังหวัด

๒. ขยายผลการบริหารจัดการเชื้อเพลิงโดยกรรณกับ (โครงการชิงเก็บลดเผา) ในพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตร พื้นที่ชุมชน พื้นที่ริมทางหลวง

๓. โครงการปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำชายเลน และป้องกันไฟป่าภายใต้ ศอญ.จิตอาสาพระราชทาน

๔. สร้างเครือข่ายและอาสาสมัคร เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละออง

๕. การขับเคลื่อนการใช้พลังงานสะอาด และพลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหฝุ่นละออง PM ๒.๕

● ๓ เผชญเหตุ

๑. ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดทั้ง จากยานพาหนะ ภาคอุตสาหกรรมในเขตเมือง และเขตอุตสาหกรรม

๒. การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าธรรมชาติ

๓. กำหนดตัวชี้วัดขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และขยายสู่หมู่บ้านชุมชนชายแดน ภายใต้กรอบคณะกรรมการชายแดน

แผนปฏิบัติการระดับจังหวัดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๕

บนรากฐาน “ขยายผล พัฒนา ขจัดปัญห” (๑ สื่อสาร : ๕ ป้องกัน : ๓ เผชญเหตุ)

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

สื่อสาร

๑. จัดทำประกาศจังหวัด เรื่อง เตรียมรับสถานการณ์และกำหนดเขตควบคุมไฟป่าและหมอกควันในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก (ห้ามเผา ๑๓๖ วัน) (ทสจ.พล.)

๒. ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรความรู้พื้นฐานเพื่อการหยุดเผา สร้างและพัฒนาวิทยากรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา สร้างการรับรู้ผลกระทบของการเผาและความรู้เกี่ยวกับการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร ๙ อำเภอ (หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๓. สื่อสารประชาสัมพันธ์ สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก สร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักแก่ประชาชน ในการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ และให้คำแนะนำการปฏิบัติตนให้กับประชาชนทั่วไป และผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ (เด็กเล็ก, หญิงตั้งครรภ์, ผู้สูงอายุ, และผู้มีโรคประจำตัว) จัดบ้านเรือนสภาพแวดล้อมให้สะอาด งดการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง เช่น การจุดธูป และเผาขยะ (สสจ.พล.)

๔. จัดอบรม/ประชุมชี้แจง/จัดงานรณรงค์/นิทรรศการ (รณรงค์งดเผาในพื้นที่เกษตร) ประชุมชี้แจง ๑๔ ครั้ง จัดนิทรรศการ ๔๕ ครั้ง (หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๕. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (เอกสารสื่อสิ่งพิมพ์, วิทยู, โทรทัศน์, สื่อโซเชียล, ดิจิทัล, จัดฐานการเรียนรู้ด้านการเผา) (ปชส.จ.พล.,ทสจ.พล. และทุกหน่วยงาน)
๖. การประชาสัมพันธ์ เข้าหาผู้นำชุมชน และตัวแทนหมู่บ้าน ให้กำชับห้ามการเผา และบทลงโทษของการจุดไฟเผาป่า (๙ อำเภอ)
๗. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ฝุ่นละออง และการเผาในพื้นที่ริมทางหลวง พื้นที่ริมทางแก่งหน่วยงานและประชาชน (แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๑ , แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๒ (วังทอง))
๘. ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ห้ามเผาถนนทางหลวงชนบท (ขทช.พล.)
๙. ประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมไฟป่า หมอกควัน (ศสฟ.พล.,สจป.๔ สาขา พล.)
๑๐. เผยแพร่กระจายเสียงข้อมูลด้านสภาพอากาศล่วงหน้า ๗ วันและรายงานข้อมูลปริมาณฝน อุณหภูมิทิศทางความเร็วลมผ่านสถานีวิทยุอุตุนิยมหาวิทยาลัยพิษณุโลก (สอต.พล.)
๑๑. รณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟป่า (ศสฟ.พล.)
๑๒. ติดประกาศให้ความรู้แนวทางกับชาวบ้านเกี่ยวกับไฟป่า (สจป.๔ สาขา พล.)
๑๓. จัดตั้งศูนย์ war room ตอบโต้อย่างฉับพลันกรณีเกิดเหตุเพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับทราบ (ปชส.จ.พล.,ทสจ.พล., สสภ.๓)

ป้องกัน

๑. จัดทำแผนแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองบรรจุในแผน ปภ.จังหวัด (ทสจ.พล., ปภ.พล.)
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ระดับอำเภอ (๙ อำเภอ,อปท.ทุกแห่ง)
๓. จัดทำแผนแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง PM_{๒.๕} ในระดับหน่วยงาน (อปท.ทุกแห่ง, ๙ อำเภอ)
๔. จัดทำแผนการปฏิบัติงานพร้อมจัดระบบข้อมูล และการรายงานที่มีประสิทธิภาพและกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อการดำเนินการที่เข้มข้น (ทสจ.พล.,ศสฟ.พล.,สจป.๔ สาขา พล.,สบอ.๑๑,สสภ.๓)
๕. จัดทำแผนการจัดกิจกรรม Kick Off (ทสจ.พล., หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
๖. จัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน (ปภ.พล.)
๗. จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งจังหวัดพิษณุโลกและขับเคลื่อนผลการดำเนินงาน (ทสจ.พล.)
๘. จัดตั้งศูนย์ war room คณะทำงานติดตามสถานการณ์แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่ง ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล (๙ อำเภอ)
๙. จัดตั้งศูนย์บัญชาการ/คณะทำงานติดตามสถานการณ์แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่า และการเผาในที่โล่งระดับอำเภอ โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามสถานการณ์และเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ (ปภ.พล., ๙ อำเภอ)
๑๐. จัดตั้งศูนย์ war room คณะทำงานติดตามสถานการณ์แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งในระดับ ทส. (สังกัด ทส.,ปภ.พล.)
๑๑. โครงการบริหารจัดการเชื้อเพลิง “ชิงเก็บ ลดเผา” เป้าหมาย ๓๐๐ ตัน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์,ป่าสงวนแห่งชาติ และสวนป่าภาครัฐ (สนง.ทสจ.พล,สจป.๔ สาขา พล., สบอ.๑๑ , อ.ป.ป.พล.)
๑๒. การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า หมู่บ้านป้องกันไฟป่า จำนวน ๑๕ เครือข่าย (ศสฟ.พล.,ทสจ.พล.)
๑๓. กิจกรรมการปลูกต้นไม้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว (สังกัด ทส., อปท., ๙ อำเภอ)

๑๔. ห้ามการเผาในชุมชน ริมหาด และเผาขยะมูลฝอยในครัวเรือนโดยเด็ดขาด (อปท.ทุกแห่ง,๙ อำเภอ)
๑๕. โครงการปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ (สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้าฯ)
๑๖. แผนการปฏิบัติงานป้องกันและเฝ้าระวังการเผาซากพืชและเศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่เกษตรปี ๒๕๖๕ ส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชหรือไม้ยืนต้นอื่นทดแทนพืชเชิงเดี่ยว/พืชที่มีการเผา (กษจ.พล., กษอ.)
๑๗. กำหนดพื้นที่ปลอดการเผา เพื่อเป็นต้นแบบปลอดการเผาร้อยละ ๑๐๐ ห้ามการเผาในชุมชน ริมหาด และเผาขยะโดยเด็ดขาด ใช้มาตรการทางสังคมกับผู้ลักลอบเผา (อปท., ๙ อำเภอ)
๑๘. สนับสนุนการดำเนินงานชุมชนมาตรฐานหมู่บ้านปลอดการเผา (สสภ.๓)
๑๙. เสริมบทบาทของชุมชน หมู่บ้าน ประชาชน จิตอาสา และเครือข่าย เข้าร่วมเป็นชุดปฏิบัติการระดับหมู่บ้าน โดยสนับสนุนงบประมาณอุปกรณ์ เครื่องมือ และองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน (อปท.,๙ อำเภอ)
๒๐. เตรียมความพร้อมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีฝุ่น PM๒.๕ จัดทำแผนปฏิบัติการฯ และหากค่า PM๒.๕ \geq ๗๖ มคก./ลบ.ม. ติดต่อกัน ๓ วัน ขอให้จังหวัดพิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข (Public Health Emergency Operation Center: PHEOC) กรณีฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{๒.๕}) ระดับจังหวัด (สสจ.)
๒๑. จัดตั้งคลินิกมลพิษในสถานบริการสาธารณสุข เพื่อรักษาและให้คำปรึกษาแก่ประชาชนที่สงสัยการเจ็บป่วยจากมลพิษ (สสจ.)
๒๒. เฝ้าระวังสถานการณ์การเจ็บป่วยใน ๔ กลุ่มโรค ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบผิวหนัง ระบบตา และกลุ่มโรคอื่น ๆ และผลกระทบในระยะยาว ได้แก่ โรคมะเร็ง และรายงานผู้ป่วยที่มารับการรักษาในสถานพยาบาลทุกสัปดาห์ / ทำทะเบียนกลุ่มเสี่ยง / สร้างความรู้ให้ อสม. (สคร.๒ ,สสจ.,รพ)
๒๓. การตรวจสอบจุดความร้อนจากดาวเทียมระบบ VIIRS (ทสจ.พล.,ศสพ.พล.,สสภ.๓ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
๒๔. ส่งเสริมเครือข่ายเกษตรปลอดการเผา กลุ่มเครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เครือข่าย ศพก. แปลงใหญ่ อาสาสมัครเกษตรและฝึกอบรมให้ความรู้ เรื่องความปลอดภัยสำหรับเครือข่ายและจิตอาสา ที่ช่วยเหลือสนับสนุนการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมฟื้นฟูป่าที่ถูกไฟไหม้ และการจัดการไฟป่าอย่างยั่งยืน (กษจ.พล, กษอ.)
๒๕. เข้มงวดตรวจสอบควบคุมเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของสถานพยาบาลให้เป็นไปตามมาตรฐาน , เข้มงวดตรวจสอบเตาเผาศพเตาเผาขยะให้เป็นไปตามมาตรฐาน (สสจ.)
๒๖. ตรวจวัดควันดำรถบนถนนสายหลักและสายรอง สุ่มตรวจวัดควันดำของรถในสถานประกอบการเอกชน ตรวจวัดควันดำรถที่มาดำเนินการทางทะเบียน เช่น ตรวจสภาพรถประจำปี และตรวจวัดควันดำรถโดยสารสาธารณะ (ขสจ.พล.)
๒๗. ตรวจโรงงาน วัดค่าคุณภาพอากาศและมลพิษ (สอจ.พล.)
๒๘. กำจัดเชื้อเพลิง (ตัดหญ้า) ริมนนทางหลวง,ทางหลวงชนบท และบริเวณแนวเขตที่ติดกับพื้นที่ป่า ป้องกันการเกิดไฟไหม้ริมหาด (ขทช.พล,แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๑ , แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๒ (วังทอง))
๒๙. รับแจ้งเหตุด่วน กรณีเกิดไฟไหม้ในสายทางหมายเลขโทรศัพท์ “สายด่วน ๑๑๔๖” (ขทช.พล,แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๑ , แขวงทางหลวงพิษณุโลกที่ ๒ (วังทอง))
๓๐. ส่งเสริมเกษตรกรนำเศษผลผลิตทางการเกษตรมาผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่ง (สนง.พลังงานจังหวัด)
๓๑. การจัดการเชื้อเพลิง (ชิงเผาทางวิชาการ) (สบอ.๑๑)
๓๒. โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก (ส.ป.ก.พล.)

๓๓. โครงการปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ พื้นที่ป่าต้นน้ำป่าชายเลนและป้องกันไฟป่า (สบอ.๑๑,สจป.๔ สาขา พล., ๙ อำเภอ)
๓๔. ลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติด้วยวิธีชิงเก็บในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก (ศสพ.พล.)
๓๕. ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน (สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก จำนวน ๕๐ ไร่)
๓๖. โครงการปลูกป่าคนละต้น (อบต.เนินมะปราง จำนวน ๔๐๐ ต้นกล้า)
๓๗. โครงการปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ (สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้าฯ จำนวน ๑,๕๐๐ ต้น)
๓๘. กิจกรรมโคกหนองนาโมเดล (ทต.บ้านคลอง)
๓๙. กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง นายทวน มากลั่น (ทต.บ้านคลอง)

เผชิญเหตุ

๑. การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าธรรมชาติ ลาดตระเวน ป้องปราม เผ่าระวัง และดับไฟอย่างเข้มข้น (หน่วยงานสังกัด ทส., อปท., ๙ อำเภอ)
๒. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ดับไฟ และชุดปฏิบัติการในพื้นที่ (ปภ.พล., สบอ.๑๑ , สจป.๔ สาขาพล.,ศสพ.พล., ๙ อำเภอ,อปท.,กอ.รมน.จ.พล.)
๓. จัดทำแนวกันไฟ (หน่วยงานสังกัด ทส., ๙ อำเภอ,อปท.)
๔. สนับสนุนทรัพยากร เครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ดับไฟและเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ (ปภ.พล.,สทภ. ๙)
๕. สนับสนุนการการใช้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือเพื่อควบคุมการปล่อย PM_{๒.๕} จากแหล่งกำเนิดในพื้นที่และการจัดการเหตุรำคาญจากฝุ่นละอองผ่านกลไกคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (คสจ.) หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ในระดับพื้นที่ (สสจ.)
๖. เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน จิตอาสา และอาสาสมัคร ลงพื้นที่โดยสร้างความร่วมมือจากประชาชนร่วมกันแก้ไขปัญหา (๙ อำเภอ)
๗. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (ทุกหน่วยงาน)
๘. ตรวจวัดควันดำรถ (ขสจ.พล. จำนวน ๑,๐๐๐ คัน, สขจ.พล.แห่งที่๒ จำนวน ๒,๕๐๐ คัน สขจ.พล. อำเภอพรหมพิราม ๑,๐๐๐ คัน, สขจ.พล.อำเภอนครไทย จำนวน ๑,๐๐๐ คัน, บขส.แห่งที่๑ และ๒ จำนวน ๒,๐๐๐ คัน)